

[Øllgaard]

hvor store problemerne egentlig er, og hvor drastiske foranstaltninger der derfor er nødvendige.

Vi vil spændt notere os, om der er den store uenighed mellem partierne i vurderingen af problemernes art, omfang og betydning. Det tror vi faktisk ikke rigtig der kan være med alt det materiale, der foreligger til belysning af situationen. Vi vil også spændt notere, om der er vilje til at gribe om nælden, og vi vil notere, hvad der måtte være begrundelserne for ikke nu at rette op på den helt uholdbare situation.

Vi advarer stærkt imod, at man bagatelliserer disse problemer; dertil er de for alvorlige. Vi vil nødig være dem, der dramatiserer, men kendsgerningerne tvinger os til at fastslå, at vi står ved et meget afgørende punkt. Tidspunktet for, hvornår landmændene må have klare signaler om antagelige arbejdsbetingelser, kan ikke udskydes længere.

Vi må vide nu, om det er regeringens og det politiske flertals ønske at opretholde den landbrugseksport og -produktion, som i så høj grad udgør sikkerhedsnettet under os alle.

Vi håber meget, at denne debat trods alt må give sådanne troværdige signaler. Tomme ord gør det ikke længere.

Grove (KF):

Dansk landbrug er i en alvorlig krise, men vi kan vel i dag sige det positive, at nu har statsministeren erkendt det. Derfor behøver vi vel ikke at opremse alle problemerne vedrørende landbruget i dag. Vi er nået så vidt, at regeringen har erkendt det.

Men ansvaret er jo også regeringens. Den totalt fejlslagne politik, vel især den, man gennemførte i december, har jo sin del af skylden. Den særskat, der blev pålagt landbruget i december, var en alvorlig fejltagelse; den skat, vi har på produktionsjord, kapitalvindingsskatten, men også andre særskatter og vel især særskatten på produktionsapparatet er en alvorlig hindring. Det er regeringens ansvar. Man tapper landbruget for kapital, som landbruget igen må låne til store renter. Det er det høje renteniveau, der er den egentlige hovedårsag til landbrugets krise.

Alle disse ting viser tydeligt, at regeringen hidtil ikke har forstået landbrugets alvorlige situation.

I forbindelse med behandlingen af gælds-saneringsloven for godt et halvt år siden oplyste landbrugsministeren, at imellem 1.000 og 2.000 landmænd ville falde ind under denne lov. Efter de sidste oplysninger må vi forudse, at tallet bliver mindst 3.000, dvs. 50 pct. flere. Men hertil kommer, at over 1.000 landmænd ikke kan komme i betragtning under gældssaneringsloven. Det vil sige, at mindst 1.000 landbofamilier må gå på tvangsauktion og forlade hus og hjem. Det er naturligvis alvorligt.

Men hertil kommer, at disse tvangsauktioner vil brede sig til andre dele af samfundet. To, tre tvangsauktioner i landbruget inden for et lille samfund vil trække mange andre med sig. Smeden, tømreren, købmanden, der har penge til gode, kan i den nuværende situation ikke tåle at tabe dem. Den familie, far eller bror, der har kautioneret for den unge landmand og nu kommer til at betale, vil også gå ned. Det er et tungt ansvar, der hviler på regeringen.

Alle må erkende, at gældssaneringsordningen, tørkelånsordningen osv. kun betyder en udsættelse på 3 år. Det er ingen løsning på problemerne. Hvis vi ikke retter priserne op og får en rentenedsættelse til de unge landmænd, der har fået gældssaneringslån, så kan de ikke overleve, så har de kun fået en udsættelse, og så må vi forudse, at endnu flere må gå fra hus og hjem.

Dertil kommer, at vi alle ved, at det i dag ikke er 3.000-4.000 landmænd, der er i vanskeligheder. Det er måske imellem en tredjedel og halvdelen af landbruget, der på nuværende stadium må forudse, at de lider rentedøden, hvis vi ikke gør noget ved det problem. Derfor må regeringen på nuværende tidspunkt gøre en virkelig indsats for at få gang i landbrugsproduktionen igen. Hvis regeringen ikke gør det, vil den ødelægge dansk landbrug, og det vil medføre tab af i tusindvis af arbejdspladser i det øvrige samfund.

Jeg vil gerne opfordre socialdemokratiet til fordomsfrit samarbejde om at løse dette alvorlige problem. Løsningen på landbrugets problemer kan deles op, dels i hurtige, kortsigtede løsninger, dels i en mere langsigtet landbrugspolitik.